

Δελτίο Τύπου

10 Ιουνίου 2025

Η οργανωμένη φροντιστηριακή εκπαίδευση στην σύγχρονη Ελλάδα: Η εκμάθηση ξένων γλωσσών & ο ρόλος των Κέντρων Ξένων Γλωσσών

Το παρόν Δελτίο Τύπου παρουσιάζει επικαιροποιημένα στοιχεία σχετικά με την εκμάθηση ξένων γλωσσών στην Ελλάδα, με στόχο την **αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης**, των βασικών **μεγεθών και τάσεων** που διαμορφώνονται γύρω από την ξενόγλωσση εκπαίδευση.

Ειδικότερα:

Στο **Μέρος Α** περιλαμβάνονται αναλυτικά **δεδομένα για τις δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών** για ξένες γλώσσες την τελευταία δεκαετία.

Στο **Μέρος Β** περιλαμβάνονται στοιχεία για τη **διδασκαλία των ξένων γλωσσών** στις διαφορετικές βαθμίδες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και στοιχεία για τη γνώση ξένων γλωσσών στον ενήλικο πληθυσμό, με συγκριτική διάσταση μεταξύ **Ελλάδας και των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης**.

Στα **Μέρη Γ & Δ** παρουσιάζονται επιλεγμένα ευρήματα **από πρόσφατη πανελλαδική πιστοποιή και πτοιοτική έρευνα** (με τη συμβολή της Metron Analysis), για την οργανωμένη φροντιστηριακή εκπαίδευση, με επίκεντρο τα Κέντρα Ξένων Γλωσσών (Κ.Ξ.Γ). Ειδικότερα, οι ενότητες αυτές, αποτυπώνουν τις αντιλήψεις των γονέων και των νέων 18-24 ετών, γύρω από τον ρόλο, τη λειτουργία και τις προοπτικές των Κ.Ξ.Γ, καθώς και την εργασιακή πραγματικότητα των εκπαιδευτικών που εργάζονται σε αυτά.

Ακολουθούν τα βασικά ευρήματα ανά θεματική ενότητα.

A. Δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών για ξένες γλώσσες

Οι δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών για την εκμάθηση ξένων γλωσσών, αποτυπώνουν τη σταθερή επένδυση των οικογενειών στην απόκτηση γλωσσικών δεξιοτήτων εκτός του σχολείου. Μέσα από τα στοιχεία της **Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών** της **ΕΛΣΤΑΤ**, αναδεικνύονται τόσο οι συνολικές ετήσιες δαπάνες όσο και οι διαφοροποιήσεις τους ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και με βάση τα κοινωνικο-δημογραφικά τους χαρακτηριστικά. Τα βασικά ευρήματα είναι τα ακόλουθα:

- **Περίπου 777 εκατ. € κατευθύνθηκαν στην εκμάθηση ξένων γλωσσών, σημειώνοντας αύξηση 12,6% σε σχέση με το 2022 και 9,1% σε σύγκριση με το 2013 (τρέχουσες τιμές).** Παρά τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης και της πανδημίας, η επένδυση στην ξενόγλωσση εκπαίδευση παραμένει σταθερά υψηλή, γεγονός που επιβεβαιώνει τη σημασία που της αποδίδουν οι οικογένειες για τη μόρφωση και την επαγγελματική προοπτική των παιδιών τους. Το ιστορικά χαμηλότερο επίπεδο δαπάνης, καταγράφεται το 2017, ενώ από το 2018 και μετά, οι δαπάνες αυξάνονται σταδιακά, **με ισχυρή άνοδο τα τελευταία δύο χρόνια.**
- Το **37,9%** των δαπανών για ξένες γλώσσες αφορά σε μαθητές της **πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης**. Οι δαπάνες για την εκμάθηση ξένων γλωσσών στην **πρωτοβάθμια εκπαίδευση** αυξήθηκαν **σημαντικά (κατά 48,8%)** την **τελευταία δεκαετία**, φτάνοντας τα **294,8 εκατ. €** το 2023, από 198 εκατ. € το 2013. Η τάση αυτή υποδηλώνει ότι **ολοένα και περισσότερες οικογένειες επιλέγουν να ξεκινήσουν την ξενόγλωσση εκπαίδευση των παιδιών τους από μικρή ηλικία, παρά τις οικονομικές πιέσεις.** Επιπροσθέτως στην τάση αυτή, ενδεχομένως να έχει παίξει ρόλο και η ενίσχυση των αγγλικών στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού καθώς και η ένταξή τους στο Νηπιαγωγείο.
- **Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση**, απορροφά το μεγαλύτερο μερίδιο της δαπάνης, με **353 εκατ. €** και ποσοστό **45,4%**. Αν και σε σύγκριση με το 2013 καταγράφεται μείωση 13,6%, την τελευταία επταετία η δαπάνη κυμαίνεται σε σχετικά σταθερά επίπεδα, με αισθητή, μάλιστα, άνοδο την τελευταία χρονιά (+10%). Η αύξηση αυτή αντανακλά πιθανόν την επίδραση της γενικευμένης ακρίβειας και την ανελαστικότητα της ζήτησης για ξενόγλωσση εκπαίδευση, που εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα για τις οικογένειες.
- Η κατηγορία «**άτομα που δεν παρακολουθούν κάποια βαθμίδα**» (π.χ. ενήλικες, φοιτητές κ.α.) παρουσίασε αύξηση κατά 22,8% την τελευταία δεκαετία, με τις δαπάνες να φτάνουν τα **129,2 εκατ. €** το 2023, αντιστοιχώντας στο 16,6% του συνόλου. Η άνοδος είναι εντονότερη μετά το 2020 (+27,3%) και ενδέχεται να σχετίζεται με την αυξημένη ανάγκη για επαγγελματικές δεξιότητες στην αγορά εργασίας αλλά και με την ανάπτυξη των online μαθημάτων κατά την περίοδο της πανδημίας.

Δημογραφικοί και κοινωνικο-οικονομικοί παράγοντες διαφοροποίησης των δαπανών:

- Η επίδραση της **αστικότητας** είναι μεν υπαρκτή, αλλά σχετικά **περιορισμένη**. Το 2023, τα νοικοκυριά σε αστικές περιοχές δαπάνησαν το 0,91% των συνολικών αγορών τους για ξένες γλώσσες, έναντι 0,86% των αγροτικών νοικοκυριών. Η διαφορά μεταξύ τους παρουσιάζει μικρή αύξηση, με τις αγροτικές να καταγράφουν μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση της δαπάνης στην περίοδο 2013-2023 (-7,3% έναντι -3,6% στις αστικές περιοχές).
- Οι **περιφερειακές ανισότητες στις δαπάνες για ξένες γλώσσες είναι έντονες και επιμένουν διαχρονικά**. Το 2023, τα νοικοκυριά της Δυτικής Ελλάδας και της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, αφιερώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των αγορών τους σε ξένες γλώσσες (1,4% και 1,3% αντίστοιχα), ενώ οι χαμηλότερες δαπάνες, καταγράφονται στο Βόρειο Αιγαίο (0,6%), την Ήπειρο και την Πελοπόννησο (0,7%). Ο λόγος μεταξύ των τριών υψηλότερων και των τριών χαμηλότερων περιφερειών, ανέρχεται σε 1,9 φορές. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η αύξηση της δαπάνης σε περιφέρειες που στο παρελθόν κινούνταν σε χαμηλότερα επίπεδα, όπως η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (+91,2%), το Νότιο Αιγαίο (+50,9%) και η Κεντρική Μακεδονία (+48,3%).

- **Το εισόδημα του νοικοκυριού, αποτελεί βασικό παράγοντα διαφοροποίησης.** Η δαπάνη ως ποσοστό των συνολικών αγορών αυξάνεται προοδευτικά μέχρι και τις μεσαίες εισοδηματικές τάξεις (έως 2.200€), ενώ στα ανώτερα εισοδηματικά κλιμάκια (2.201€ και άνω) σταθεροποιείται ή μειώνεται ελαφρώς. Η «ψαλίδα» μεταξύ των τριών υψηλότερων και των τριών χαμηλότερων εισοδηματικών τάξεων ανέρχεται το 2023 σε 1,7 φορές, αν και έχει μειωθεί αισθητά σε σχέση με το 2014 (όπου ήταν σχεδόν 2 φορές). **Την τελευταία δεκαετία, το χαμηλότερο εισοδηματικό κλιμάκιο (έως 750€) παρουσιάζει μείωση κατά -23% του μεριδίου της καταναλωτικής του δαπάνης που κατευθύνεται στην εκμάθηση ξένων γλωσσών, γεγονός που αντανακλά την αντικειμενική του αδυναμία να ανταποκριθεί στο σχετικό κόστος.** Αντίθετα, όλες οι υπόλοιπες εισοδηματικές τάξεις έως και τα 2.200€ αυξάνουν σταδιακά το ποσοστό αυτό, παρά τη γενικευμένη ακρίβεια – στοιχείο που υποδηλώνει την ανελαστικότητα αυτής της δαπάνης για τις περισσότερες οικογένειες. Στις υψηλότερες εισοδηματικές κατηγορίες (άνω των 2.200€), το ποσοστό παραμένει σχεδόν αμετάβλητο, πιθανότατα επειδή είχε ήδη διαμορφωθεί σε υψηλό επίπεδο τα προηγούμενα χρόνια.
- **Η σύνθεση του νοικοκυριού διαφοροποιεί σημαντικά τη σχετική δαπάνη για την εκμάθηση ξένων γλωσσών.** Στα ζευγάρια με παιδιά έως και 16 ετών, όσο αυξάνεται ο αριθμός των παιδιών, αυξάνεται και η επιβάρυνση: από 1,8% για ένα παιδί, σε 2,7% για δύο και 2,8% για τρία ή περισσότερα. Ιδιαίτερη σημασία έχει η περίπτωση των μονογονεϊκών οικογενειών με παιδιά έως 16 ετών, οι οποίες επιβαρύνονται σε πολύ υψηλό βαθμό, διαθέτοντας το 3,3% του συνολικού προϋπολογισμού τους για ξένες γλώσσες. Αντίθετα, στα νοικοκυριά με παιδιά άνω των 16 ετών, η δαπάνη σχεδόν εκμηδενίζεται (0,3%), γεγονός που υποδηλώνει είτε την ολοκλήρωση της εκμάθησης ξένων γλωσσών πριν την ενηλικίωση, είτε την αναστολή της λόγω της εντατικής προετοιμασίας για τις πανελλαδικές εξετάσεις. Σε επίπεδο μεταβολών την τελευταία δεκαετία, **αξιοσημείωτη είναι η αύξηση της επιβάρυνσης για τα ζευγάρια με ένα ή δύο παιδιά, γεγονός που αντανακλά τη σταθερή επένδυση των οικογενειών στη γλωσσική εκπαίδευση.** Αντίθετα, οι τρίτεκνες/πολύτεκνες οικογένειες καταγράφουν μείωση του μεριδίου τους για ξένες γλώσσες κατά 30,2%, γεγονός που υποδηλώνει εμφανή αδυναμία να διατηρήσουν σταθερή τη σχετική τους δαπάνη. Παρόμοια τάση καταγράφεται και στις μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα παιδιά (μείωση κατά 9,7%)
- Τέλος, οι ηλικιακές ομάδες 35-44 και 45-54 ετών καταγράφουν τα υψηλότερα ποσοστά δαπάνης για ξένες γλώσσες ως ποσοστό του συνόλου των αγορών τους (1,5% και 1,8% αντίστοιχα), γεγονός που προφανώς συνδέεται με την ύπαρξη παιδιών σχολικής ηλικίας στο οικογενειακό περιβάλλον. Ωστόσο, και στις νεότερες ηλικίες, όπως οι 25-34 ετών καταγράφεται δαπάνη 0,8% για ξένες γλώσσες, η οποία μάλιστα αυξήθηκε σημαντικά την δεκαετία 2013-23 και **πιθανώς να συνδέεται με την αυξημένη ζήτηση για γλωσσική κατάρτιση από ενήλικες στο πλαίσιο της αγοράς εργασίας.**

B. Η εκμάθηση ξένων γλωσσών στην Ελλάδα και την Ε.Ε

Η εκμάθηση ξένων γλωσσών αποτελεί διαχρονική προτεραιότητα στην εκπαιδευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο την ενίσχυση της πολυγλωσσίας, της κινητικότητας και της κοινωνικής συνοχής. Στο παρόν μέρος παρουσιάζονται βασικά στοιχεία για τη διδασκαλία και τη

γνώση ξένων γλωσσών στην Ελλάδα, σε σύγκριση με ό,τι ισχύει στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, σύμφωνα με τις επίσημες καταγραφές της Eurostat και του ΟΟΣΑ. Η ανάλυση εστιάζει τόσο στην εκπαίδευση των μαθητών (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση), όσο και στις γλωσσικές δεξιότητες των ενηλίκων, όπως αυτές αξιολογούνται μέσα από την Έρευνα Εκπαίδευσης Ενηλίκων της Eurostat, φωτίζοντας το πώς διαμορφώνεται η θέση της χώρας μας στο ευρωπαϊκό τοπίο της γλωσσομάθειας.

- **Συνολικά, η Ελλάδα καταγράφει από τα υψηλότερα ποσοστά στην Ε.Ε** ως προς τη **διδασκαλία δύο ή περισσότερων ξένων γλωσσών** στην πρωτοβάθμια και στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσιο), ενώ παρουσιάζει μεγάλη πρόοδο και στην ανώτερη γενική δευτεροβάθμια. Ωστόσο, **η διδασκαλία δεύτερης ξένης γλώσσας στα επαγγελματικά λύκεια παραμένει εξαιρετικά περιορισμένη**.

Πιο συγκεκριμένα:

- Στην **πρωτοβάθμια εκπαίδευση**, η **Ελλάδα εμφανίζει ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά διδασκαλίας ξένων γλωσσών**. Το 2022, το 98,2% των μαθητών διδάσκονταν τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα, με τη χώρα να κατατάσσεται στην 11η θέση στην ΕΕ-27. Ακόμη πιο εντυπωσιακό είναι ότι περίπου 1 στους 3 μαθητές διδάσκεται δύο ή περισσότερες ξένες γλώσσες — ποσοστό υπερπενταπλάσιο του αντίστοιχου ευρωπαϊκού μέσου όρου (6,5%). Την περίοδο 2013–2022 καταγράφεται σημαντική αύξηση στο ποσοστό των μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που διδάσκονται ξένες γλώσσες (+30%), γεγονός που σχετίζεται με την έναρξη διδασκαλίας των αγγλικών από την Α' Δημοτικού και την εισαγωγή δεύτερης ξένης γλώσσας στις τελευταίες τάξεις.
- Στην **κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση**, η διδασκαλία ξένων γλωσσών είναι σχεδόν καθολική, με το 99,3% των μαθητών να διδάσκονται τουλάχιστον μία γλώσσα και το 96,2% δύο ή περισσότερες. Η Ελλάδα καταγράφει σταθερά υψηλότερα ποσοστά από τον μέσο όρο της ΕΕ, όπου 60,7% των μαθητών διδάσκονται δύο ή περισσότερες γλώσσες.
- Στην **ανώτερη γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση**, το 64% των μαθητών στην Ελλάδα διδάσκονταν δύο ή περισσότερες ξένες γλώσσες το 2022, σημειώνοντας εντυπωσιακή αύξηση σε σχέση με το 2013, όπου το αντίστοιχο ποσοστό ήταν μόλις 2,7%. Ωστόσο, η Ελλάδα παραμένει στη 18η θέση στην ΕΕ, υποδηλώνοντας ότι άλλες χώρες διατηρούν πιο συνεπείς πολιτικές πολυγλωσσίας στη βαθμίδα αυτή.
- Στην **επαγγελματική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση**, η εικόνα διαφοροποιείται: το 78,3% των μαθητών διδάσκονται τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα (κυρίως αγγλικά), αλλά η διδασκαλία δεύτερης ξένης γλώσσας είναι σχεδόν ανύπαρκτη (0,8%), με την Ελλάδα να βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις στην ΕΕ. Αν και σημειώνεται αύξηση στο ποσοστό διδασκαλίας μίας γλώσσας την τελευταία δεκαετία (+36%), η απουσία δεύτερης ξένης γλώσσας στα ΕΠΑΛ αποτελεί σαφές κενό εκπαιδευτικής πολιτικής.
- **Όσον αφορά τις ξένες γλώσσες που διδάσκονται, τα αγγλικά κυριαρχούν με σχεδόν καθολική παρουσία σε όλες τις βαθμίδες (99% στην Ελλάδα)**. Ως δεύτερη ξένη γλώσσα, στα ελληνικά σχολεία η επιλογή περιορίζεται μεταξύ γαλλικών και γερμανικών, με τους μαθητές να μοιράζονται σχεδόν ίσομερώς (47,5% και 47,1% αντίστοιχα) - ποσοστά σημαντικά υψηλότερα από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς μέσους όρους (29,8% για τα γαλλικά και 22,4% για τα γερμανικά). Άλλες γλώσσες, όπως **τα ισπανικά**,

εμφανίζονται σε πολύ περιορισμένο βαθμό στη χώρα μας, ενώ στην ΕΕ διδάσκονται σε ποσοστό 18,4% των μαθητών.

- Παρά τη θετική εικόνα ως προς την καθολικότητα της διδασκαλίας ξένων γλωσσών στα σχολεία, η Ελλάδα αφιερώνει τον λιγότερο χρόνο διδασκαλίας μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ. Σύμφωνα με τα συγκριτικά στοιχεία του ΟΟΣΑ (PISA 2018), οι μαθητές στην Ελλάδα διδάσκονται ξένες γλώσσες μόλις 1,8 ώρες την εβδομάδα, έναντι 3,6 ωρών κατά μέσο όρο στον ΟΟΣΑ - γεγονός που κατατάσσει τη χώρα στην τελευταία θέση στην ΕΕ ως προς το διαθέσιμο χρόνο στη γλωσσική διδασκαλία.
- Εξετάζοντας το επίπεδο γνώσεων ξένων γλωσσών στον ενήλικο πληθυσμό (25-64 ετών) της Ε.Ε., η γενική τάση της εκμάθησης μίας μόνο ξένης γλώσσας, κυρίως των αγγλικών, διαφοροποιεί την Ελλάδα από πολλές άλλες χώρες της ΕΕ, όπου η πολυγλωσσία ενισχύεται συστηματικά. Ένώ οι Έλληνες καταγράφουν υψηλή επίδοση στη γνώση μιας γλώσσας, οι επιδόσεις στη γνώση δεύτερης και τρίτης υστερού σημαντικά, με αποτέλεσμα η Ελλάδα να κατατάσσεται χαμηλά στην ΕΕ ως προς την πολυγλωσσία.

Πιο συγκεκριμένα:

- Περίπου 3 στους 10 ενήλικες στην Ελλάδα δεν γνωρίζουν καμία ξένη γλώσσα, με την Ελλάδα να κατατάσσεται στην 20ή θέση στην ΕΕ-27. Ωστόσο, έχει σημειωθεί σημαντική μείωση του ποσοστού αυτού σε σχέση με το 2011 (από 41,9% σε 28,8%).
- Η πλειοψηφία των ενηλίκων στην Ελλάδα (55%), γνωρίζει μία μόνο ξένη γλώσσα, κυρίως αγγλικά – ποσοστό ιδιαίτερα υψηλό στην Ε.Ε (2η θέση μετά την Κύπρο).
- Μόλις το 16,2% στην Ελλάδα, γνωρίζει δύο ή περισσότερες ξένες γλώσσες, έναντι 37% στην ΕΕ. Η χώρα μας βρίσκεται στην 25η θέση. Εντύπωση προκαλεί πως το ποσοστό αυτό, παρέμεινε σχεδόν στάσιμο από το 2011, ενώ στην Ε.Ε αυξήθηκε κατά σχεδόν 24%.
- Ως προς το πόσο καλά γνωρίζουν οι ενήλικες μια ξένη γλώσσα, το 27,4% των Ελλήνων, δηλώνει άριστη γνώση της ξένης γλώσσας που γνωρίζει καλύτερα, ποσοστό ελαφρώς χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (27,8%). Παρά τη σημαντική αύξηση των ποσοστών άριστης γνώσης αγγλικών στους ενήλικες, ιδίως κατά την περίοδο 2011-2016, η τάση έκτοτε σταθεροποιείται ή υποχωρεί, πιθανώς λόγω «brain drain» και μετανάστευσης των «υπερ-εκπαιδευμένων». Το φαινόμενο αυτό φαίνεται να αποδυναμώνει τη συνολική εικόνα γλωσσομάθειας του ενήλικου πληθυσμού που παραμένει στη χώρα.
- Οι γυναίκες ξεπερνούν σταθερά τους άνδρες στη γνώση δύο ή περισσότερων ξένων γλωσσών (2022: 18,8% έναντι 11,2%), με αύξηση 13,9% από το 2011, ενώ στους άνδρες καταγράφεται μικρή πτώση.
- Οι νεότεροι ηλικιακά (25–34 ετών) παρουσιάζουν τα υψηλότερα ποσοστά γνώσης ξένων γλωσσών εντός Ελλάδας (21,1%), αν και ακόμη και αυτή η ηλικιακή ομάδα υπολείπεται του ευρωπαϊκού μέσου όρου (40,3%), με τη χώρα να κατατάσσεται στην 25η θέση στην ΕΕ-27. Παράλληλα, οι ηλικιακές ανισότητες εντός της Ελλάδας παραμένουν έντονες, αφού την ίδια στιγμή το αντίστοιχο ποσοστό των ατόμων 55-64 ετών είναι μόλις 9,5%.
- Η γνώση ξένων γλωσσών αυξάνεται με το μορφωτικό επίπεδο: το 29,3% των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης γνωρίζουν τουλάχιστον δύο γλώσσες, έναντι μόλις

8,6% όσων έχουν αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια. Ωστόσο, και στις δύο ομάδες καταγράφεται πτώση από το 2011, η οποία ενδέχεται να σχετίζεται με το φαινόμενο του «brain drain», καθώς νέοι μορφωμένοι με γλωσσικές δεξιότητες μεταναστεύουν για εργασία.

- **Η άριστη γνώση αγγλικών αγγίζει το 43,4% στους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης**, ενώ είναι μόλις 11,2% στους απόφοιτους δευτεροβάθμιας – διαφορά που ενισχύθηκε την τελευταία δεκαετία, αναδεικνύοντας τον καθοριστικό ρόλο της ανώτατης εκπαίδευσης στην απόκτηση υψηλού επιπτέδου γλωσσικών δεξιοτήτων.
- Η γνώση ξένων γλωσσών είναι **υψηλότερη στους εργαζόμενους (19%) και ιδιαίτερα στα διευθυντικά και επιστημονικά στελέχη** (32,3% το 2022). Την περίοδο 2011-2022 σημαντική αύξηση καταγράφεται στους υπαλλήλους γραφείου και τις υπηρεσίες (από 11,1% το 2011 σε 19,6% το 2022), ενώ στους ανειδίκευτους εργάτες το ποσοστό παραμένει μηδενικό, αναδεικνύοντας έντονες εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανισότητες.
- **Η ανεργία και η γλωσσική επάρκεια φαίνεται να συνδέονται: στους άνεργους, η γνώση δύο ή περισσότερων γλωσσών (προσόν που θεωρείται σημαντικό στην αγορά εργασίας) μειώθηκε από 19,1% σε 9,9% μέσα σε μια δεκαετία, πιθανώς λόγω είτε της μετανάστευσης των πιο καταρτισμένων ατόμων, είτε της ταχύτερης ένταξής στην εγχώρια αγορά εργασίας. Αντίθετα, στους εργαζόμενους το αντίστοιχο ποσοστό αυξήθηκε από 16,6% σε 19%, αναδεικνύοντας τη σημασία της γλωσσομάθειας στην απασχολησιμότητα και τη διατήρηση της θέσης εργασίας.**
- **Η γεωγραφική ανισότητα στη γλωσσομάθεια είναι έντονη: οι αγροτικές περιοχές (7,5% για 2+ γλώσσες, 11,9% για άριστη γνώση) υπολείπονται σημαντικά των αστικών (23,7% για 2+ γλώσσες, 33,1% για άριστη γνώση), τόσο στη γνώση δύο ή περισσότερων γλωσσών όσο και στην άριστη γνώση αγγλικών. Παρά την πρόοδο, τα χαμηλά ποσοστά στις αγροτικές ζώνες καθιστούν αναγκαία τη στοχευμένη ενίσχυση των ευκαιριών εκμάθησης ξένων γλωσσών στην περιφέρεια.**

Γ. Στάσεις & απόψεις γονέων και νέων

για τα Κέντρα Ξένων Γλωσσών

Το δεύτερο μέρος του Δελτίου Τύπου βασίζεται στα στοιχεία πρωτογενούς ποσοτικής έρευνας που διενεργήθηκε από την εταιρεία Metron Analysis για λογαριασμό του ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ κατά το διάστημα Ιουλίου - Σεπτεμβρίου 2023. Παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν δύο βασικές ομάδες πληθυσμού: γονείς με παιδιά ηλικίας 10–20 ετών και νέους ηλικίας 18–24 ετών, καταγράφοντας τις απόψεις, τις αντιλήψεις, τις εμπειρίες καθώς και το πως αξιολογούν τη λειτουργία και τον ρόλο των Κέντρων Ξένων Γλωσσών στην Ελλάδα. Τα ευρήματα παρέχουν μια συνολική εικόνα για την αποδοχή, τη χρησιμότητα και τις προσδοκίες που συνδέονται με τα Κ.Ξ.Γ, αναδεικνύοντας τη θέση τους στο ευρύτερο εκπαιδευτικό και κοινωνικό πλαίσιο.

- Τα Κ.Ξ.Γ αναγνωρίζονται ως **βασικός πυλώνας της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης** στη χώρα μας, τόσο από τους γονείς όσο και τους νέους. Οι υψηλότερες αναφορές σχετίζονται

με την κάλυψη της αδυναμίας του σχολείου να διδάξει αποτελεσματικά ξένες γλώσσες (29% των γονέων και 27% των νέων), καθώς και με τη λειτουργία των Κέντρων ως κύριας δομής εκμάθησης (27% και 26% αντίστοιχα).

- Περίπου 1 στους 2 γονείς ή νέους, θεωρούν ότι τα Κ.Ξ.Γ αποτελούν **ουσιαστικά τον μοναδικό φορέα εκπαίδευσης στις ξένες γλώσσες**, ενώ **λιγότερο από το 11% τα χαρακτηρίζουν ως “παραπαιδεία”**.
- Εστιάζοντας στις **ανάγκες** που θεωρούν ότι καλύπτουν τα Κ.Ξ.Γ, οι ερωτώμενοι αναφέρουν πρωτίστως τη σωστή εκμάθηση της γλώσσας και την απόκτηση πιστοποίησης (γονείς: 72,7% και 67,4% αντίστοιχα, νέοι: 65,6% και 64,4%). Ακολουθεί η εξειδικευμένη γνώση για σπουδές ή εργασία (57,9% και 55%). Η αποτελεσματικότητα αυτή, αποτυπώνεται και στην αξιολόγηση της **κάλυψης αναγκών**, καθώς περίπου 8 στους 10 γονείς και 3 στους 4 νέους δηλώνουν ότι τα Κ.Ξ.Γ καλύπτουν **τις ανάγκες των μαθητών «ικανοποιητικά»** ή **«πολύ ικανοποιητικά»**.
- Παράλληλα, διαφαίνεται ο **πολυδιάστατος ρόλος** των Κ.Ξ.Γ στο ελληνικό εκπαιδευτικό τοπίο. Η συμβολή τους στην **απόκτηση πιστοποίησης**, αναγνωρίζεται ευρέως - 8 στους 10 γονείς και νέοι συμφωνούν με αυτόν τον ρόλο. Ωστόσο, δεν περιορίζεται η λειτουργία τους αποκλειστικά στην πιστοποίηση: μόλις 1 στους 10 θεωρεί ότι τα Κ.Ξ.Γ εστιάζουν μονοσήμαντα σε αυτόν τον στόχο, χωρίς να παρέχουν ουσιαστική γνώση. Επιπλέον, ο ισχυρισμός ότι τα Κ.Ξ.Γ ενισχύουν την αδιαφορία των παιδιών για το σχολείο απορρίπτεται σε μεγάλο βαθμό, καθώς μόλις 1 στους 10 συμφωνεί πλήρως με αυτή τη δήλωση.
- Περίπου **6 στους 10 γονείς και νέους** συμφωνούν ότι τα Κ.Ξ.Γ **προσφέρουν απασχόληση σε πολλούς νέους (αδιόριστους) εκπαιδευτικούς**.
- Αναφορικά με την **οικονομική διάσταση**, καταγράφεται μια συγκρατημένη στάση απέναντι στο κόστος φοίτησης. **Το 41% των γονέων και το 36,5% των νέων δηλώνουν ότι τα Κ.Ξ.Γ επιβαρύνουν οικονομικά την οικογένεια και προσθέτουν φόρτο στο παιδί**. Αντίστοιχα, το 30% των γονέων και το 40% των νέων, διαφωνούν με την **πρόταση ότι τα Κ.Ξ.Γ είναι για όλους γιατί τα δίδακτρα είναι αρκετά χαμηλά**. Παρά ταύτα, 1 στους 4 ερωτώμενους, συμφωνεί ότι προσφέρουν προσιτή εκμάθηση γλώσσας για τα χαμηλά και μεσαία κοινωνικά στρώματα.
- Η πλειονότητα τόσο των γονέων όσο και των νέων, αναγνωρίζει ότι τα Κ.Ξ.Γ **καλύπτουν το κενό ανάμεσα στο δημόσιο και το ιδιωτικό σχολείο** (58% και 49% αντίστοιχα). Ακόμη μεγαλύτερα ποσοστά — σχεδόν 7 στους 10 γονείς και περισσότεροι από 2 στους 3 νέους — συμφωνούν ότι **προσφέρουν ευκαιρίες που δεν παρέχει η δημόσια εκπαίδευση**. Η αντίληψη αυτή επιβεβαιώνεται και από πιοιτικά ευρήματα, σύμφωνα με τα οποία τα Κ.Ξ.Γ εξελίσσονται από | «**συμπληρωματικούς**» σε **αυτόνομους φορείς διδασκαλίας, καλύπτοντας ή και υποκαθιστώντας σταδιακά τις ανεπάρκειες του δημόσιου σχολείου στη διδασκαλία ξένων γλωσσών**.
- Πιο αναλυτικά, τα **συγκριτικά πλεονεκτήματα των Κ.Ξ.Γ** έναντι των **ιδιαίτερων μαθημάτων** που αναδύονται είναι τα ακόλουθα: οι γονείς επικεντρώνονται στο χαμηλότερο κόστος (51%) και στον συναγωνισμό μεταξύ μαθητών (34%), ενώ οι νέοι αναδεικνύουν την κοινωνικοποίηση (43%) και, σε μικρότερο βαθμό, το χαμηλότερο κόστος (37%) και τον συναγωνισμό (31%). Από την άλλη πλευρά, τα **πλεονεκτήματα των ιδιαίτερων μαθημάτων** εντοπίζονται κυρίως στην προσωποποιημένη εκπαίδευση (γονείς:

45%, νέοι: 42%), τις λιγότερες μετακινήσεις (γονείς: 40%, νέοι: 27%) και την καταλληλότητα για ειδικές κατηγορίες μαθητών (εσωστρεφείς, με μαθησιακές δυσκολίες ή δυνατοί μαθητές) (γονείς: 38%, νέοι: 45%). Οι νέοι δίνουν επίσης έμφαση στην υψηλότερη αποτελεσματικότητα (39%) και, σε μικρότερο βαθμό, στην οικονομικότητα μέσω ταχύτερης πιστοποίησης. Έτσι, διαφαίνεται ότι οι γονείς δίνουν βάρος σε οικονομικούς και πρακτικούς παράγοντες, ενώ οι νέοι εστιάζουν περισσότερο στην κοινωνική διάσταση και την εξατομικευμένη υποστήριξη.

- Αξιοσημείωτη είναι η συντριπτική υποστήριξη της πρότασης να αναλαμβάνει το δημόσιο σχολείο την προετοιμασία για τις εξετάσεις του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας. Συγκεκριμένα, 92,8% των γονέων και 88,2% των νέων 18–24 ετών δηλώνουν υπέρ αυτής της ένταξης.
- Οι γονείς και οι νέοι επιλέγουν τα Κ.Ξ.Γ κυρίως επειδή θεωρούν ότι εκεί «μαθαίνουν περισσότερα από το σχολείο» (66,3% των γονέων και 66,2% των νέων), ενώ η εξασφάλιση μιας πιστοποίησης, αποτελεί επίσης βασικό κίνητρο (γονείς: 52%, νέοι: 56%). Άλλοι λόγοι σχετίζονται με το χαμηλότερο κόστος, σε σχέση με τα ιδιαίτερα μαθήματα, την αναγκαιότητα της εκμάθησης ως «κοινωνική νόρμα», αλλά και την πιο διαδραστική φύση των μαθημάτων.
- Τα κριτήρια επιλογής Κέντρου Ξένων Γλωσσών ενισχύουν την προηγούμενη εικόνα. Η επιτυχία στις εξετάσεις συγκαταλέγεται στους βασικούς λόγους επιλογής (γονείς: 40,8%, νέοι: 46,6%), ενώ ιδιαίτερη βαρύτητα, δίνεται στους «καλούς καθηγητές» (ιδίως από τους νέους: 54%). Η προσβασιμότητα, όπως αποτυπώνεται από τη συχνή αναφορά στη «μικρή απόσταση από το σπίτι», αναδεικνύεται επίσης σημαντική (γονείς: 42,2%, νέοι: 33%).
- Συνολικά, η στάση γονέων και νέων απέναντι στα Κ.Ξ.Γ αξιολογείται ως θετική, με τα ποσοστά της συνολικής ικανοποίησης, από την παρακολούθηση μαθημάτων σε αυτά να είναι ιδιαίτερα υψηλά: το 86% των γονέων και το 79% των νέων, δηλώνουν «πολύ» ή «πάρα πολύ» ικανοποιημένοι από την εμπειρία τους. Ειδικότερα, για τους νέους 18–24 ετών, η ικανοποίηση από τις επιμέρους πτυχές της φοίτησης είναι επίσης υψηλή. Το 74,8% δηλώνει ικανοποιημένο ή πολύ ικανοποιημένο από τους καθηγητές, το 68% από τις υποδομές, το 65,3% από το πρόγραμμα σπουδών και το 60,5% από το εκπαιδευτικό υλικό.

Δ. Απόψεις εκπαιδευτικών εργαζομένων στα Κέντρα Ξένων Γλωσσών

Στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης, το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ με τη συμβολή της Metron Analysis υλοποίησε τη διεξαγωγή ποιοτικών ερευνών, με τη συμμετοχή εκπαιδευτικών που εργάζονται σε Κέντρα Ξένων Γλωσσών (ΚΞΓ), γονέων και φορέων εκπροσώπησης. Η ανάλυση των αφηγήσεών τους συμβάλλει στη βαθύτερη κατανόηση των εκπαιδευτικών, κοινωνικών και εργασιακών διαστάσεων της λειτουργίας των ΚΞΓ, πέρα από τα ποσοτικά και στατιστικά δεδομένα.

Η επαγγελματική ταυτότητα των εκπαιδευτικών στα Κ.Ξ.Γ, χαρακτηρίζεται από νέους σε ηλικίας εκπαιδευτικούς και μεγάλη συμμετοχή γυναικών. Πρόκειται κυρίως για πτυχιούχους

ΑΕΙ, με πιστοποιημένες γνώσεις, οι οποίοι συχνά βλέπουν την εργασία σε Κ.Ξ.Γ ως «προθάλαμο» μιας πιθανής μετάβασης στη δημόσια ή ιδιωτική εκπαίδευση. Η εργασία στα Κ.Ξ.Γ προσφέρει σημαντική παιδαγωγική και διδακτική εμπειρία, που δεν εξασφαλίζει πάντα αξιοπρεπείς εργασιακές συνθήκες.

Οι εκπαιδευτικοί επισημαίνουν σειρά προκλήσεων: χαμηλές απολαβές, συχνά επισφαλείς συνθήκες εργασίας, μη αμειβόμενη εργασία εκτός διδακτικής ώρας (π.χ. προετοιμασία μαθήματος), ανασφάλιστη/αδήλωτη εργασία, μη καταβολή δώρων/επιδομάτων. Παράλληλα, η κατάργηση συλλογικών διαπραγματεύσεων, η έλλειψη κρατικής εποπτείας και η αποδυνάμωση των ελεγκτικών μηχανισμών, διευρύνουν τις «γκρίζες ζώνες» στην απασχόληση των εκπαιδευτικών, όπως υπογραμμίζουν οι φορείς εκπροσώπησής τους.

Οι συμμετέχοντες υπογραμμίζουν την **ανάγκη για στοχευμένες παρεμβάσεις** που θα βελτιώσουν τις εργασιακές συνθήκες, όπως καλύτερες αμοιβές, αναγνώριση της εργασίας πριν και μετά το μάθημα, ενίσχυση της κρατικής εποπτείας και επαναφορά συλλογικών διαπραγματεύσεων. Η ενίσχυση της συλλογικής οργάνωσης των εργαζομένων αναδεικνύεται ως κρίσιμος παράγοντας για τη διασφάλιση μεγαλύτερης εργασιακής σταθερότητας και θεσμικής κατοχύρωσης δικαιωμάτων.

Παρά τις δυσκολίες, οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν την **επαγγελματική αξία** της εμπειρίας που αποκτούν στα Κ.Ξ.Γ. Η ενασχόληση με μικρές τάξεις, η διαπροσωπική σχέση με τους μαθητές και η ποικιλία διδακτικών προσεγγίσεων, συμβάλλουν στην ανάπτυξη παιδαγωγικών δεξιοτήτων. Η φροντιστηριακή εκπαίδευση, αν και απαιτητική, γίνεται αντιληπτή ως χώρος εφαρμογής καινοτόμων πρακτικών, με άμεση ανατροφοδότηση από τους μαθητές και τις οικογένειές τους.

Οσον αφορά την **ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης** στα Κέντρα Ξένων Γλωσσών, η ποιοτική έρευνα, αναδεικνύει ως πρωτεύον κριτήριο για τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς, το **ανθρώπινο δυναμικό**. Για την πλειονότητα των εμπλεκόμενων, καθοριστικό ρόλο διαδραματίζει η σχέση και η αλληλεπίδραση με τα πρόσωπα που εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία. Πέραν του ανθρώπινου δυναμικού, οι συμμετέχοντες επισημαίνουν επιπλέον ποιοτικά χαρακτηριστικά, όπως τα **ολιγομελή τμήματα**, οι **καινοτόμες βιωματικές μέθοδοι διδασκαλίας**, το **σύγχρονο υλικό και μέσα διδασκαλίας**, καθώς και το **ευχάριστο μαθησιακό περιβάλλον** – ιδίως για τις μικρότερες ηλικίες. Παράλληλα, κάθε ομάδα ενδιαφερόμενων, δίνει έμφαση σε διαφορετικές διαστάσεις της ποιότητας, ανάλογα με τη θέση και τον ρόλο της στη διαδικασία.

Συμπερασματικά:

- Για τους γονείς, καθοριστική είναι η **σχέση κόστους-αποδοτικότητας καθώς και η αποτελεσματικότητα** στην προετοιμασία για την πιστοποίηση.
- Για τους εκπαιδευτικούς, η ποιότητα συνδέεται με την **ύπαρξη μιας αρμονικής, λειτουργικής σχέσης με τη διοίκηση και με τους γονείς**.
- Για τους φορείς εκπροσώπησης, κομβική είναι η **οικοδόμηση σχέσης εμπιστοσύνης και αμοιβαίου σεβασμού μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών**.

Η ποιοτική ανάλυση, αναδεικνύει επίσης τον **πολλαπλό ρόλο** που επιτελούν τα Κ.Ξ.Γ, πέρα από τη διδασκαλία της γλώσσας: προσφέρουν κοινωνικοίση, εντοπισμό μαθησιακών δυσκολιών, υποστήριξη παιδιών και γονέων, και εξειδικευμένη γνώση για σπουδές ή εργασία.

Ωστόσο, τα Κ.Ξ.Γ καλούνται να ανταποκριθούν σε συχνά αντιφατικές ανάγκες γονέων και μαθητών: για τους μαθητές προτεραιότητα έχουν η δημιουργική εκμάθηση και η βιωματική επαφή με τη γλώσσα, ενώ για τους γονείς το ζητούμενο είναι η αποτελεσματική προετοιμασία για τις εξετάσεις, με περιορισμένο κόστος και ελάχιστες μετακινήσεις. Η **έντονη εστίαση στην**

πιστοποίηση, οδηγεί συχνά σε τυποποιημένη γνώση και σε χαμηλό επίπεδο πτυχίων, γεγονός που, κατά τους εκπαιδευτικούς και τους φορείς, επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Επιπλέον, η υπερφόρτωση των παιδιών με εξωσχολικές δραστηριότητες και η έλλειψη ελεύθερου χρόνου, εντείνουν το άγχος και την πίεση που βιώνουν οι οικογένειες.

Η ενίσχυση των Κ.Ξ.Γ ως χώρων ποιοτικής και κοινωνικά δίκαιης εκπαίδευσης προϋποθέτει στοχευμένες παρεμβάσεις για τη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών, την ουσιαστική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την κρατική εποπτεία και τη διασφάλιση της ισορροπίας ανάμεσα στις προσδοκίες των γονέων και τις ανάγκες των μαθητών. Μια τέτοια προσέγγιση μπορεί να συμβάλει στην αναβάθμιση του ρόλου των ΚΞΓ στο ελληνικό εκπαιδευτικό τοπίο.

Βασικά Συμπεράσματα και Επισημάνσεις

Η παρούσα μελέτη φωτίζει την πολύπλοκη και πολυδιάστατη εικόνα της εκμάθησης ξένων γλωσσών στην Ελλάδα, αποτυπώνοντας τόσο την υφιστάμενη κατάσταση στο ελληνικό σχολείο και τις στάσεις της κοινωνίας απέναντι στα Κ.Ξ.Γ όσο και το τελικό επίπεδο γλωσσομάθειας του ενήλικου πληθυσμού. Τα ευρήματα αναδεικνύουν σημαντικές τάσεις και προκλήσεις που αφορούν στη διαχείριση και στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής.

Παρά τη διαχρονική προσπάθεια της πολιτείας να ενισχύσει τη διδασκαλία ξένων γλωσσών στο δημόσιο σχολείο, η εξωσχολική εκπαίδευση παραμένει η βασική δίοδος για την απόκτηση γλωσσικών δεξιοτήτων. Η εξάρτηση αυτή συντηρεί εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανισότητες, καθώς επιβαρύνει οικονομικά τις οικογένειες και αναδεικνύει δομικά ελλείμματα στη δημόσια εκπαίδευση, τόσο ως προς την επάρκεια και την ποιότητα όσο και ως προς την ισότητα στην πρόσβαση.

Από τα συνολικά ευρήματα της έρευνας αναδεικνύεται η συμβολή των Κ.Ξ.Γ στην εκμάθηση ξένων γλωσσών. Παρά την σημαντικά υψηλή δαπάνη, οι γονείς και οι νέοι αντιλαμβάνονται τα Κ.Ξ.Γ όχι με τον «παραδοσιακό στερεοτυπικό» τρόπο μιας μορφής εκπαίδευσης που παραπέμπει στην «παραπαιδεία», αλλά ως έναν «αναπόφευκτο» και βασικό πυλώνα παροχής γλωσσικής εκπαίδευσης. Η διαπίστωση αυτή συνδέεται και με άλλα ερευνητικά ευρήματα που επιβεβαιώνουν τη σύνδεση της διαχρονικής παρουσίας της φροντιστηριακής εκπαίδευσης στην Ελλάδα με δομικές ελλείψεις και αδυναμίες των δημόσιων πολιτικών.

Τα Κ.Ξ.Γ εμφανίζονται να καλύπτουν ελλείψεις του δημόσιου σχολείου, να προσφέρουν πιστοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα, και να ανταποκρίνονται σε σύνθετες ανάγκες – από την πιστοποίηση, την εξειδικευμένη εκμάθηση, μέχρι την κοινωνικοποίηση και την ευελιξία. Από την άλλη πλευρά, καταγράφονται και οι αντιφάσεις που ενυπάρχουν στον τρόπο λειτουργίας τους.

Η εστίαση στη γρήγορη πιστοποίηση, οι πιέσεις που δέχονται τα παιδιά και η αναπαραγγή τυποποιημένης γνώσης αναδεικνύονται ως αρνητικές συνέπειες, ενώ η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το ανθρώπινο δυναμικό.

Από την πλευρά των εκπαιδευτικών, τα Κ.Ξ.Γ προσφέρουν σημαντική επαγγελματική εμπειρία, αλλά υπό επισφαλείς και συχνά δυσμενείς συνθήκες εργασίας. Οι χαμηλές αποδοχές, η απουσία συλλογικής προστασίας και η περιορισμένη κρατική εποπτεία, αποδυναμώνουν τον ρόλο των εκπαιδευτικών και επηρεάζουν την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Παρά τις δυσκολίες, οι διδάσκοντες και οι γονείς επισημαίνουν τη

σημασία του ανθρώπινου δυναμικού και των παιδαγωγικών πρακτικών ως καθοριστικούς παράγοντες ποιότητας.

Ταυτόχρονα, η έντονη εξάρτηση από τα Κ.Ξ.Γ έχει σαφές κοινωνικό και οικονομικό αποτύπωμα. Τα ελληνικά νοικοκυριά καταβάλλουν διαχρονικά σημαντικά ποσά για την εκμάθηση ξένων γλωσσών. Ειδικά οι ευάλωτες ομάδες –όπως τα χαμηλά κοινωνικοοικονομικά στρώματα, οι πολύτεκνες αλλά και οι μονογονεϊκές οικογένειες– επιβαρύνονται σημαντικά, καταβάλλοντας δυσανάλογα υψηλό ποσοστό του προϋπολογισμού τους για την κάλυψη αυτών των αναγκών. Ταυτόχρονα, γεωγραφικές ανισότητες και διαφορετικά επίπεδα γνώσης μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών, μορφωτικών βαθμίδων και ηλικιών επιτείνουν το πρόβλημα.

Η απόκτηση πιστοποίησης, αναδεικνύεται σε βασικό στόχο για τους μαθητές και τις οικογένειες. Η ευρύτατη υποστήριξη της πρότασης να αναλάβει το δημόσιο σχολείο την προετοιμασία για το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας, επιβεβαιώνει ότι η πιστοποίηση δεν είναι απλώς εργαλείο απονομής προσόντων, αλλά κρίσιμο μέσο επαγγελματικής ανάπτυξης και κοινωνικής κινητικότητας. Η ενίσχυση του δημόσιου σχολείου προς αυτή την κατεύθυνση, αποτελεί σαφές κοινωνικό αίτημα την στιγμή που παραμένει «εκκρεμές» το γιατί η φοίτηση στο Δημόσιο σχολείο δεν συνεπάγεται αυτονότητα και την πιστοποίηση της ξένης γλώσσας χωρίς περαιτέρω δαπάνες για τους γονείς;

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, αξίζει να επισημανθεί πως η διδασκαλία δεύτερης ξένης γλώσσας στα επαγγελματικά λύκεια παραμένει εξαιρετικά περιορισμένη — την ώρα που η γλωσσική επάρκεια θα μπορούσε να λειτουργήσει ουσιαστικά υπέρ της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων και της κινητικότητάς τους στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας.

Παρά τη διαδεδομένη γνώση της αγγλικής γλώσσας στη χώρα — που κατατάσσει την Ελλάδα στις πρώτες θέσεις στην Ευρώπη ως προς τη γνώση μίας ξένης γλώσσας — η πολυγλωσσία παραμένει σε χαμηλά επίπεδα. Η γνώση δύο ή και περισσότερων ξένων γλωσσών υπολείπεται σημαντικά του ευρωπαϊκού μέσου όρου, ενώ ένα όχι αμελητέο ποσοστό του πληθυσμού εξακολουθεί να μην έχει καμία γνώση ξένης γλώσσας. Οι γλωσσικές δεξιότητες παραμένουν περιορισμένες στις μεγαλύτερες ηλικίες, στα χαμηλότερα μορφωτικά επίπεδα, στους ανειδίκευτους εργάτες, καθώς και στις αγροτικές περιοχές, εντείνοντας τις κοινωνικές ανισότητες και περιορίζοντας τις δυνατότητες επαγγελματικής κινητικότητας σε ένα διεθνοποιημένο εργασιακό περιβάλλον.

Συνοψίζοντας, αναδεικνύεται η ανάγκη για μια συνολική, συστηματική και κοινωνικά δίκαιη πολιτική ενίσχυσης της γλωσσικής εκπαίδευσης. Το δημόσιο σχολείο καλείται να αναλάβει πιο ενεργό ρόλο παρέχοντας ουσιαστική και ποιοτική διδασκαλία των ξένων γλωσσών αναλαμβάνοντας την ευθύνη για την πιστοποίησή τους, ώστε να διασφαλιστεί η καθολική πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας εκπαίδευση. Παράλληλα, απαιτούνται στοχευμένες παρεμβάσεις για την ενίσχυση της γλωσσικής εκπαίδευσης των ενηλίκων, προκειμένου να βελτιωθούν οι γλωσσικές δεξιότητες και η ανταγωνιστικότητα του εργατικού δυναμικού. Μια τέτοια συντονισμένη και πολυεπίπεδη προσέγγιση είναι απαραίτητη ώστε η Ελλάδα να ανταποκριθεί με επάρκεια στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές προκλήσεις του 21^{ου} αιώνα.